

Тазкия 181-дарс. Бахиллик ўз молини ман қилишдир

19:00 / 18.04.2022 4710

Ҳар бир мўмин-муслмон банда эҳтиёт бўлиши лозим бўлган қалб хасталикларидан яна бири бахилликдир.

«Бахиллик» луғатда карамлилик ва сахийликнинг зиддидир.

Уламолар истилоҳида бахиллик бир неча хил таъриф қилинган бўлиб, улар бир-бирларини тўлдириб келади.

Журжоний дейди: «Бахиллик ўз молини ман қилишдир».

Яна: «Ҳожат тушганда ўзидан устун кўришни тарк қилиш бахиллик ҳисобланади», деган.

Ибн Ҳажар: «Бахиллик сақлаб турилган нарсадан талаб қилинганда ман қилишдир», деган.

Шариат истилоҳида «бахиллик» бериш лозим бўлган нафақани қилмасликдир.

Бахиллик энг ёмон хулқлардан бири ҳисобланади.

Бахилликнинг даражаси иккитадир.

1. Ўзида бор нарсага бахиллик қилиш.

2. Ўзгада бор нарсага бахиллик қилиш.

Бу энг ёмонидир. Уни Нисо сурасидаги «Улар бахиллик қиладиган ва одамларни бахилликка буюрадиганлардир», деган оятдан билиб олса ҳам бўлади.

Уламоларнинг таъкидлашларича, бахилликнинг энг ёмони кишининг ўзига ўзи бахиллик қилишидир. Мумсиклик қилиб, молини ўзига сарфламай туриб, бемор бўлиб қолган бахиллар қанча! Улар даволанишга пул сарфлашда ҳам бахиллик қиладилар.

Аллоҳ таоло Оли Имрон сурасида марҳамат қилади:

مُّؤَلِّمَاتٍ لِّرَبِّهِنَّ وَهُنَّ لِيَّوْنَاتٌ يَخِفُّنَّ بِهِنَّ وَمَا يَكْتُمْنَ لَهُنَّ بِالْغَيْبِ شَيْئًا
مُّؤَلِّمَاتٍ لِّرَبِّهِنَّ وَهُنَّ لِيَّوْنَاتٌ يَخِفُّنَّ بِهِنَّ وَمَا يَكْتُمْنَ لَهُنَّ بِالْغَيْبِ شَيْئًا
مُّؤَلِّمَاتٍ لِّرَبِّهِنَّ وَهُنَّ لِيَّوْنَاتٌ يَخِفُّنَّ بِهِنَّ وَمَا يَكْتُمْنَ لَهُنَّ بِالْغَيْبِ شَيْئًا

«Аллоҳ Ўз фазлидан берган нарсага бахиллик қиладиганлар буни ўзларига яхшилик деб ҳисобламасинлар. Аксинча, бу уларга ёмонликдир. Қиёмат куни бахиллик қилган нарсалари ила бўйинлари ўралур. Осмонлару ернинг мероси Аллоҳникидир. Ва Аллоҳ қилаётган амалларингиздан ўта хабардордир» (180-оят).

Ислом дини таълимоти бўйича, инсоннинг қўлидаги мол унга Аллоҳ Ўз фазлидан берган омонатдир. Шунинг учун у мазкур молни унинг ҳақиқий эгаси – Аллоҳнинг розилиги йўлида сарфлаши керак. Аммо бахиллик қилиб, Аллоҳнинг йўлида сарфланмай, тўпланган мол эгасининг кўзига яхши бўлиб кўрингани билан, аслида яхшилик бўлмайди. Ким бахиллик билан тўплаган молини яхшилик деб ҳисобласа, нотўғри ўйлаган бўлади.

«Ва Аллоҳ қилаётган амалларингиздан ўта хабардордир».

Кимнинг бахил, кимнинг бахил эмаслигини жуда ҳам яхши билиб туради.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди